

Vänsterpress om Coronapandemin – november 2020

Andra vågen är här. Och i stora delar av världen är den betydligt värre än i våras, i synnerhet vad gäller antalet smittade. Allra värst är det i USA och Latinamerika (Peru, Argentina, Brasilien, Chile, Mexiko ...), men även Europa har drabbats hårt (Belgien, Spanien, Storbritannien, Italien, Frankrike). Det såg länge ut som att Sverige skulle klara sig bättre den här gången, men under de senaste veckorna har antalet smittade ökat rekordsnabbt i hela landet, inklusive på äldreboenden (där man inte för länge sedan påstod att man avsevärt hade förbättrat sina rutiner m m). Dödssiffrorna stiger kraftigt (tisdag-fredag innevarande vecka inrapporterades 242 döda, det största antalet sedan april), liksom antalet inlagda på sjukhus (och IVA). Sjukvården signalerar allt större problem när det gäller tillgången till sjukhusplatser, personal m m. Och i vissa regioner finns redan brist på skyddsutrustning (märkligt att man inte förberett sig bättre, man har ju haft flera månader på sig – **det är en stor skandal!**).

Tidigare artikelsamlingar (senaste 3 månaderna): [Vänsterpress om Coronapandemin – slutet av juli 2020](#), [Vänsterpress om Coronapandemin – augusti 2020](#), [Vänsterpress om Coronapandemin – mitten av augusti 2020](#) och [Vänsterpress om Coronapandemin – september 2020](#)

Martin Fahlgren 20/11 2020

Innehåll

Flamman	1
<i>Nya coronaregler för de som kan stanna hemma</i>	1
<i>Sjukvården i Stockholm är inget mysterium</i>	1
Internationalen	3
<i>Andra vågens pandemism</i>	3
Offensiv	4
<i>Försvara välfärden – för tester, masker och skydd</i>	4
<i>Intensivvårdsavdelningen: Deja vu</i>	8
Proletären	10
<i>Världens rikaste familjer har blivit ännu rikare under coronakrisen</i>	10
<i>Mardröm i repris för IVA-personal – maratonpass återinförs</i>	11

Flamman

Nya coronaregler för de som kan stanna hemma

Noa Söderberg

Flamman 16/11 2020

Hålen i Sveriges coronastrategi fylls av arbetare som inte har något annat val än fortsätta ta risker. Beror det på juridiska begränsningar, ekonomiska utmaningar eller politisk ovilja?

Regeringen vill begränsa allmänna sammankomster till åtta personer. Förslaget går på tre dagars remiss och väntas införas 24 november.

Statsminister Stefan Löfven återkom under måndagseftermiddagens digitala presskonferens till ett och samma budskap: Det värsta är inte över. Det är nu smittspridningens framtid avgörs. Undvik gymmet, biblioteket, restaurangen och biosalongen. Löfven ägnade mindre tid åt de personer som arbetar i sådana verksamheter. Hur ska den som inte har bil kunna ta sig till jobbet på ett säkert sätt? Vilka arbetsuppgifter har hen rätt att vägra utföra? Och varför ska hen över huvud taget bemanna en plats som människor uppmanas undvika?

Ett svar kan finnas i juridiken. Regeringen lutar sig mot ordningslagen, som reglerar evenemang i allmänna utrymmen: Konserter, sportevenemang, demonstrationer. Det är ett trubbigt verktyg som inte begränsar oorganiserade folksamlingar i butiker eller köpcenter. Den som frågar sig varför det inte går att utöka smittskyddslagens befogenheter eller snabba på den pandemilag som ska bli mer övergripande hänvisas av Socialminister Lena Hallengren (S) till de regionala smittskyddsrekommendationerna. När en journalist fortsatte fråga under den digitala presskonferensen sammanfattade ministern: ”Det är inte helt enkelt att stänga alla köpcenter.”

Oavsett vad man läser in i svaret så är en sak tydlig: regeringen hoppas att juridiska begränsningar av allmänna sammankomster ska leda till att människor också undviker det som är lagligt. Att vi på eget initiativ stannar hemma även från klädaffären och biblioteket.

Det besvarar dock inte frågan om varför de som jobbar där fortfarande väntas åka dit. En delförklaring kan finnas i ekonomi och politik. Det är enklare att införa råd om att undvika köpcentrum än att be alla som arbetar där att åka hem och sedan behöva betala deras lön. Det är inte heller särskilt bekvämt för en mittenregering med borgerliga stödpartier att behöva säga till Sveriges storföretagare att deras näringsfrihet ska begränsas. Lättare då att dra ut på processen genom permitteringar och krisstöd och hoppas på ett snabbt vaccin.

Resultatet är en ökad smittspridning bland arbetare – både sådana som i praktiken hade kunnat stanna hemma och sådana som måste ge sig iväg för att samhället inte ska kollapsa. När Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlson fick frågor om de trånga situationer som trots allt lär finnas kvar svarade han: ”Man löser inte en trängselsituation med munskydd, man löser trängselsituationen. ”

Han har nog inte åkt stadsbuss i rusningstid.

Sjukvården i Stockholm är inget mysterium

Laila Vianden

Flamman 19/11 2020

Stockholms läns landsting måste vara en fallstudie i postmodernism – annars borde Irene Svenonius redan avgått.

Under vårens värsta smittspridning, då bristen på andningsskydd var som störst, stoppades 270 000 masker som Socialstyrelsen skulle skickat ut till regionerna. Enligt ett avslöjande i Expressen (13 /11) förekom allvarliga brister i testningen av skydden. Den utfördes av det oauktoriserade företaget Camfil, som samtidigt försökte få ett kontrakt värt 270 miljoner från Stockholmsregionen. Camfil dömde ut konkurrenternas munskydd och vann kontraktet, samtidigt som testresultaten hemligstämplades. Senare oberoende tester från det statliga testföretaget Rise godkände de tidigare utdömda maskerna. Tillgången till adekvat skyddsutrustning utgjorde vid den här tidpunkten ett akut arbetsmiljöproblem på flera håll.

Egentligen borde man inte bli chockad. Från konstaterat jäv till miljardrullningen kring Nya Karolinska, dyra konsultavtal, vårdentreprenörer som tömmer regionens kassa med tveksamma metoder och Stockholmsmoderatens välsignelse – sanningen har aldrig varit dold.

Det stora mysteriet är hur den borgerliga politiska ledningen kan sitta kvar och dessutom fortsätta över flera mandatperioder. För fler skandaler av den här typen är sannolikt att vänta när människor som blint ägnar sig åt ”supply side politics” och gynnar utbudsdelen av marknaden framför möjligheten att ställa samhällseliga krav och värna om medborgarna.

Är den stereotyp borgerliga Stockholmsväljarens hat mot Socialdemokraterna och Vänsterpartiet så grundmurat att man aktivt föredrar en politisk ledning som gång på gång hanterar den egna väljarbasens hälsa med sådan vårdslöshet? Hur kan man nöja sig med det här?

Möjligen har de borgerliga opinionsbildare som bekymrar sig över postmodernismen trots allt en poäng.

I en brett uppmärksammat tråd på nätforumet Reddit berättar en man om hur han förbjuds att vistas på övervakningen av sin hustru. Vad hon gör däruppe vet han inte, eftersom hon vägrar berätta något. Men han får absolut inte komma upp. Nästan alla som läser tråden reagerar på samma sätt: de blir tokiga av att inte få reda på vad som sker. Vad är det för hemligheter hon döljer för honom?’

Reddittråden påminner om den gotiska romanens fixering vid den förbjudna delen av slottet, den avstängda flygeln, det låsta rum där den psykiskt sjuka hustrun hålls fastkedjad ”för allas bästa”.

Under modern tid förflyttas hemligheterna från det hemliga rummet till personen själv. Vem är egentligen Jason Bourne i *Bourne Identity*? Vad har hänt Leonard Shelby i *Memento*? Vad är förklaringen till Marnie Edgars destruktiva beteende i *Marnie*? Avtäckandet av människans dolda skikt bär på möjligheten att antingen förlösa eller förgöra subjektet.

Men i samtidsmysteriet står slutet ofta öppna. Palmeutredningen lämnar oss med sannolikheter och utredningsteknisk form snarare än ett otvetydigt fastställande av skuld. Ingen vinner tronen i *Game of Thrones*, och i Reddittråden får vi aldrig veta vad hustrun gör på övervakningen hela dagarna.

Men paradoxalt nog vet vi redan allt – verkligheten är inget mysterium. Som mänskligt kollektiv har vi samlat in sådana svindlande mängder aggregerad data att själva kunskaps-horisonten stängs. Det blir helt enkelt omöjligt att bearbeta all information som finns.

Vi vet redan hur nyliberalismen påverkar offentliga tjänster. Vi ser skolorna urholkas av friskolesystemet, och hur besparingskraven inom vården ligger fast samtidigt som smittspridningen åter grasserar. Alla vet att det finns oetiska företag som tjänar pengar på människors panik. Problemet är varken att vi är naiva eller har för lite kunskap om samhället. Problemet är att överbetoningen på ”supply side politics” omöjliggör etiken.

I ett etiskt inrättat universum skulle Irene Svenonius förklara sig och lämna sina uppdrag. Det som redan uppdagats kring Nya Karolinska, jävigheten och KRY borde ha varit fullt tillräckligt för att befria henne såväl som oss från misslyckandets bördor och gå vidare. Vi känner redan till det.

Kärnan i Expressens avslöjande, likgiltigheten inför mänskligt liv, i viljan att göra affärer visar hur dramat trots allt detta fortgår i all sin eländighet. I en kommentar till Expressen säger Svenonius att hon är ”stolt över hur regionen lyckades säkra tillgången till skyddsutrustningen under våren”. Som om någon skulle tro att det var sant. Vad vi ser är en fallstudie i post-modernism där varken massmedialt genomslag, etik eller avtäckandet av sanningen förmår att förlösa någon.

Internationalen

Andra vågens pandemism

Ledare

Internationalen 19/11 2020

- ▶ **Vänstern måste sluta vara reaktiv**
- ▶ **Förankra krav i samhällsbehov**
- ▶ **Formulera socialistisk krispolitik**

Inte mycket skiljer regeringens retorik när den andra vågen av pandemin nu gått från farhåga till faktum. På presskonferenserna talas om att lyssna på evidens, att invänta rapporter, ta grundade beslut och att göra det minsta mängd inskränkningar som är nödvändiga för att få ned kurvan. Och även om kritiken mot respektive uppslutningen kring den strategi som Anders Tegnell blivit internationell symbol för blivit något mindre febrig än den var i våras så radar människor upp sig längs ungefär samma konfliktlinjer som då. Antingen uppslutning kring vad man upplever som en evidensbaserad och balanserad strategi, eller kritik mot vad man uppfattar som likgiltighet eller till och med försummelse av mänskligt liv.

Någonstans längs samma front kan vi märkligt nog också ana en höger-vänsterlinje, vilken alltså egentligen bara grundar sig i vem som befinner sig i beslutande ställning. För om vi gör en internationell utblick ser vi att vad som är höger- respektive vänsterposition i olika länder skiljer sig kraftigt åt. Ytterhögerens positioner tycks endast baseras på vad de upplever att det ”liberala etablissemanget” förespråkar. Ansiktsmask i

Sverige och ”anti mask, anti vax” på de flesta andra håll. Så då blir det följaktligen ansiktsmask av för Sveriges vänster och ansiktsmask på för USA:s. Helt reaktivt – och faktiskt ganska korkat. Att högerpopulismen lever på att sprida misstro mot etablerad vetenskap gör det förstås inte per definition vänster att tro på varje nytt rön.

En genuin vänsterposition måste grunda sig i något annat. I ett omfamnande av det faktum att samhället är en social skapelse och att styrandet av samhället därmed är politiskt. Det finns ingen objektiv eller vetenskaplig position fri från politiska och ideologiska bedömningar. Att rota all retorik i tro på byråkrati och expertis leder till en form av ideologisk blindhet, eller är i värsta fall ett sätt att kamouflera ett politiskt projekt. Till och med det torraste och mest detaljerade beslutsunderlag kommer att mynna ut i politik grundad i intressen och värderingar (det är därför det inte finns någonting mer marinerat i ideologisk dogmatism än teknokrateregeringar).

Därför måste en progressiv pandemipolitik utgå ifrån de krav och behov som de mest utsatta och essentiella yrkesgrupperna har. Alltså måste vården och dess behov stå i centrum. Vidare skulle en sådan politik identifiera de kritiska knutar i samhället där smittspridningen är som

värst och ställa progressiva krav för att lösa upp knutarna. Drastiska utbyggnader för att bygga ut kollektivtrafiken. Snabbt genomförda försök att reglera delar av arbetsmarknaden där de anställda är som mest utsatta. Krav på att slå hål på budgetdisciplinens nyliberala tvångströja.

Allt detta är politiska initiativ som en socialist skulle förespråka även om vi sluppit COVID-19, områden som samhället nedprioriterat i årtionden, vars behov och brister pandemin satt i blyxtbelysning.

Progressiv pandemipolitik handlar om att omfamna krismedvetenheten och de möjligheter den öppnar. Bortsett från miljörelsens paroller så har det blivit en högergren att utropa undantag för att öka den samhälleliga toleransen för drastiska åtgärder. Men undantagstillståndet kan innefatta mer än att polis patrullerar folktomma gator. Det kan också innefatta att man genomför åtgärder som under "normala" omständigheter uppfattas eller utmålas som politiskt omöjliga.

Den som tror att coronan automatiskt skulle leda till ett mer hållbart samhälle har underskattat hur starkt rotad den borgerliga ordningen är, men precis som de senaste årtiondenas många kriser ledde oss in i nyliberalismen finns nu möjligheten att använda krismedvetenheten som väg ur den. I den insikten bottnar en verkligt socialistisk pandemi-politik.

Offensiv

Försvara välfärden – för tester, masker och skydd

Elin Gauffin

Offensiv 18/11 2020

Trycket kommer mycket snart att återigen bli omänskligt för vårdpersonalen. Man har inte förberett vården för en andra våg och skandalöst nog fortsatt nedskärningarna på vård och välfärd (Foto: Socialstyrelsen).

Den senaste veckan har regeringen klivit in i Folkhälsomyndighetens ställe. Med sina presskonferenser om att läget saknar motstycke i historien, att det får vara "slutfestat", nya restriktioner och nya förändringar i förordningar försöker Stefan Löfven rädda

ansiktet på Tegnells team som uppenbarligen och på nytt har missbedömt läget. Regeringen utfärdar ensidiga och dödliga slag mot sport och kultur och i övrigt läggs allt ansvar på individen medan de verkningsfulla systematiska och strukturella åtgärderna saknas. Högst åtta personer ska få demonstrera, medan kollektivtrafik och gymnasieskolor ska ha fortsatt trängsel och arbetsplatser som tillverkar lyxartiklar, vapen och klimatskadliga produkter ska ha fortsatt öppet.

Läget är allvarligt

Det blev ingen klusterutveckling, utan precis som i resten av Europa har Sverige nu drabbats av en andra våg och det med full kraft och över hela landet. Nu är det åter ett läge med över 15 döda per dygn i Sverige. 6 225 personer har totalt avlidit i covid-19 (17 november). Den senaste månaden har antalet konstaterade fall ökat med mer än 80 000 till över 192 000.

Än en gång har Folkhälsomyndigheten totalt missbedömt läget. De har hoppats att den svenska strategin skulle leda till en större motståndskraft mot viruset vid det här laget. Samma vecka som 70-åringarna ”släpptes fria” och evenemangsgränsen ökades till 300 tog masspridningen åter fart. Nu klagar vårdinrättningar över hela landet på att de inte har förberett sig för en andra våg eller på att denna andra våg ska vara så massiv. 20 av 21 regioner har nått gränsen för testkapaciteten och testning är inte längre öppen för allmänheten i Stockholm.

Samtidigt konstateras att sjukhusinläggningar av covidpatienter ökar snabbare i Sverige än i något annat land i Europa, enligt *Financial Times*. Offensiv har tidigare påpekat att antalet sjukhussängar i Sverige i förhållande till befolkningen är lägst i Europa.

Vi vet inte hur många som kommer dö i den här andra vågen. Vad de flesta har förstått genom att alla känner människor som drabbats är att covid-19 för vissa inte ger några symptom alls, men för andra överlevare är en mycket farlig sjukdom som skapar lång period av nedsatta fysiska funktioner, depression och behov av rehabilitering. Det kommer belasta vården ytterligare, om detta vårdbehov erkänns av samhället.

Hur det är med immuniteten är inte klart. Nu undersöks 150 fall av återinsjuknade i Sverige. Karin Tegmark Wisell, överläkare på Folkhälsomyndigheten, säger att vi inte kan räkna med att personer som inte har ett normalt immunförsvar har skydd mot återinfektioner.

Internationella studier har visat på extra smittrisk att vara i samma rum som andra en längre tid med dålig ventilation. En ny studie från Uppsala visar att coronaviruset sprider sig i luften längre än vad man tidigare trott. Viruspartiklar har upptäckts i ventilationssystemet på Akademiska sjukhuset 50 meter ifrån där covidpatienter vårdats. Det är oklart om det som hittats är död virusarvsmassa eller om partiklarna smittar. I samma studie pekas samhällsstrukturen och sociala skyddsnet, som exempelvis timanställda inom serviceyrken, ut som viktiga. Lennart Svensson, professor vid Linköpings universitet, säger också till *Dagens Nyheter* att munskydd bör uppvärderas.

– Det finns ett antal studier som visar att det fungerar. Om du är sjuk och har munskydd är chansen större att du inte smittar.

Svenska staten vägrar munskydd

Sverige fortsätter vara ett extremt land vad gäller att inte rekommendera munskydd (går tvärs emot WHO och EU), att inte ha snabbtester eller smittspårningsappar. På presskonferensen i måndags kritiserade Mike Ryan, chef för WHO:s krisberedskap, Sverige för att inte införa tvång på munskydd i miljöer där det är svårt att hålla avstånd. Han framhöll att munskydd fungerar. Men i Sverige förbjuder vissa chefer arbetare, till exempel inom förskolan och handeln, att bära munskydd på jobbet med hänvisning till FHM:s rekommendationer.

Vårt grannland Finland hör till de länder som har lägst andel smittade och döda. Finland har haft strikta reserestriktioner, men också munskydd, mycket testning och spårningsappar. Hälften av befolkningen har en spårningsapp. Den larmar om man varit nära någon som fått positivt covid-test och har underlättat för att masstesta, spåra och isolera.

Smittspårningen i Sverige är väldigt bristfällig och många smittade får ingen information om hur de ska göra den ens på egen hand.

RS kräver:

- Inför gratis tillhandahållande av munskydd i kollektivtrafiken och i nödvändiga butiker. Inför munskyddsrekommendationer i alla miljöer med trängsel, även arbetsplatser.
- Omedelbart inrättande av statliga testlaboratorier. Kraftig utökning av masstester och snabbtester.
- Kom igång med spårningen. Alla som fått positivt covidtest ska få information och stöd i spårningen. Staten ska skapa en spårningsapp som är säker.

Regeringen offrar demokratin för näringslivets skull

Det regeringen lade fram den 16 november var ett förslag som ska snabbbehandlas i riksdagen att införa en begränsning på 8 personer för allmän sammankomst och offentlig tillställning. De var inte på det klara vad de själva lagt fram. Exempelvis sa inrikesminister Mikael Damberg att begränsningen gäller biografer, men blev senare rättad av Anders Tegnell (som ju inte sitter i en lagstiftande församling) som förklarade att det inte gäller biografer. Det betyder att demonstrationer, teaterföreställningar, konserter, spelningar, sportevenemang med mera som behöver tillstånd inte kan ha ett deltagarantal (i publiken) på mer än 8 personer. Det betyder med andra ord att allt sånt får ställas in.

Det är uppenbart att regeringen egentligen vill åt något annat. Att det skulle vara teaterföreställningarna eller några små torgmöten som är förklaringen till den stora smittspridningen nu är helt befängt. Regeringen säger också att de gör det här för att sätta en norm till alla att inte gå på några fester, inte gå på puben eller restauranger, inte gå på gym eller möten eller överhuvudtaget umgås med någon som inte är ditt hushåll. De menar att de saknar lagar att införa begränsningarna.

Andra länder har lagar som gör nedstängningar möjliga. Regeringen har vetat sedan februari att lagen i Sverige sätter näringslivets frihet så högt att de inte kan beordra att stänga shoppinggallerior, stora arbetsplatser, pubar eller gym. Men de har inte tänkt att den nya pandemilagen som eventuellt berör detta ska bli klar förrän till sommaren 2021.

I Stockholm har det varit en enda demonstration under hela hösten och en handfull torgmöten (enligt admin för facebookgruppen demonstrationer i Stockholm, tillika skribent av denna artikel). Det finns inga evidens för att smittan sprids när folk håller avstånd på en utomhusmanifestation.

Om det någon gång hade behövts slå vakt om demokratin, möjligheten att samla människors röster kring fria åsikter, är det nu när samhället genomgår ”oemotsvarade” förändringar, där arbetare och fattiga belastas med bördor ifrån allt från överdödlighet i covid-19 och 12-timmarspass, till massarbetslöshet, köer till a-kassa och socialen och mycket mycket mer – samtidigt som miljardregnet fortsätter över de redan rika.

Även ett kulturliv är viktigt för demokratin och för att människors fria tankeprocesser ska hållas igång. Från kulturvärlden, även de stora scenerna, hörs chockerade utrop. Regeringen hade inte ens svar på om eller när det kommer något nytt stöd. De små scenerna och de fria konstnärerna riskerar att aldrig komma tillbaka.

Regeringen vill inte utmana näringslivet. På presskonferensen förra veckan sa socialministern Lena Hallengren: ”Du får handla mat, men du ska inte gå in i butiker och shoppinggallerior”. Att inte gå in i butiker återfinns i många lokala restriktioner. Allt ansvar läggs på individer, istället för ett statligt ingripande som till exempel tvingar matkedjor att organisera försäljningen på annat sätt. På så sätt sås skuld och skam i befolkningen och grupper splittras.

Olika människor påverkas oproportionerligt olika. Många isolerar sig i rädsla totalt på ett psykiskt riskabelt sätt, medan andra kommer att fortsätta att shoppa, gå på restaurang och gå på puben fram till 22.00 (då det nya alkoholförbudet startar).

Regeringens åtgärder är missriktade och ineffektiva. Om smittspridningen dämpas är det inte på grund av deras beslut, utan på grund av att människor frivilligt mer eller mindre isolerar sig socialt i den mån de kan.

RS kräver:

- Nej till inskränkningar i demonstrationsrätten. Demonstrationer utomhus med social distansering och munskydd utgör ingen större smittorisk och måste kunna ordnas för att bland annat tvinga regeringen till åtgärder som kan minska smittspridningen.
- Räddningspaket till idrott och kulturliv för att förhindra massdöd. Upprätta idrotts- och kulturråd med företrädare för alla sorters aktörer för att diskutera fram lösningar.
- Stäng alla shoppinggallerior där det finns andra samhällsnödvändiga butiker i närheten. Inför tvång för alla butiker att ordna med annan form av försäljning (online, via lastkajen, maxantal för kunder i butiken med mera).
- Statligt ingripande mot företag som tvingar sina anställda att gå till jobbet trots att arbetet kan genomföras hemifrån. En översyn utarbetad av facken tillsammans med myndigheterna över vilka arbetsplatser som är nödvändiga att hålla igång, ur samhällets intresse och vilka som ska permittera nu. Åtgärder för att inomhusgymmen ska ordna alternativa träningsformer – på nätet och utomhus.
- I den mån det går bör välfärden upprätthållas. I första hand ska icke samhällsbärande arbetsplatser stängas. Delar av utbildningssektorn kan övergå till digital undervisning. För de delar som ska vara öppna för att säkra att barn och unga ges en framtid och inte slås ut socialt – från förskola till delar av gymnasiet – krävs maximalt smittskydd och att personalens fackföreningar har vetorätt i skyddsfrågor. Rätt för elever att stanna hemma – i samråd med skolan.
- Statliga pengar för att verksamheter såsom små kulturscener, bibliotek, kaféer, pubar kan bedriva annan form av verksamhet för sociala möten och informationsspridning till exempel promenader, telefonväkteri, chattar och ordna med digitala plattformar där folk kan mötas.

Grundorsakerna till krisen lämnas orörda

Det värsta är att trots att privatiseringar, marknadsstyrning, årtionden av nedskärningar och effektiviseringar är grundorsaken till att smittan har så stark spridning har nedskärningarna både i kommuner och regioner fortsatt detta år. Så sent som i september planerade alla regioner (förutom tre) stora nedskärningspaket på sjukvård på flera hundra miljoner kronor vardera. Kommuner och regioner har fått extra pengar och har nu överskott, men de fortsätter skära ner. Det visar både att pengarna inte räcker och att politikerna i regioner och landsting inte prioriterar människors hälsa för att genast sätta igång långsiktiga satsningar.

RS antog i helgen resolutionen ”Arbetares kamp för allas folkhälsa”, som mer utförligt går igenom hur privatiseringarna har lett till ett enormt resursslöseri och en sönderhackning som i pandemin får resultatet att allas säkerhet hotas. Hela resolutionen finns att läsa här. Läs särskilt paragraf 10 och 11 där vi beskriver privatiseringarnas förödande effekter.

Den fråga som borde ställas till Stefan Löfven är vem är det som ”festar” och vem är det som knappt får ihop det till hyran? Bostadsbolagen ljuger om att de har tagit sociala hänsyn under

pandemin. 1 170 vräkningar har genomförts mellan vecka 12 och 38. Det indragna underhållet har gjort att bolagen går med stort plus gentemot budget i år, till exempel går allmännyttiga Stockholms hem med 475 miljoner plus.

Staten har ingripit med stimulanspaket i en storleksordning som aldrig tidigare skådats. Stöd-paketen överstiger 1 200 miljarder kronor, även om inte allt använts än. Den allra största delen, på över 1 000 miljarder, har gått till företagen och bankerna. 50 miljarder har beräknats gå till kommuner och regioner.

Finansinspektionen ger nu klartecken till bankerna att de återigen kan börja med aktieutdelning. Det ansågs opassande under första vågen av pandemin. Socialister anser att det är ytterst opassande oavsett sjukdomsspridning. Staten borde överta ägandet över bankerna för att resurserna ska komma välfärden till del.

Stefan Löfven ljuger när han säger att alla ska ta ansvar. De rika och storföretagen går fria. I hans värld finns inget system som är ansvarigt, finns inga ekonomiska strukturer som ger grunden, och det finns heller ingen väg framåt. Det handlar allt för mycket om att hitta syndabockar hos individer och slå split.

Socialisters uppgift är tvärtom: att hitta systemförklaringar och ge en ljusare vägledning framåt, baserad på solidaritet.

RS kräver

- Omedelbart stopp för alla nedskärningsplaner inom välfärden.
- Samhället ska äga och kontrollera all vård och omsorg för att möjliggöra största möjliga samordning utifrån principen att de som är i mest behov först ska få vård. Vårdpengar ska gå just till vård, inte aktieutdelningar till ägarna. Lägg ner marknadsstyrningssystemen och stäng omedelbart alla gräddfiler.
- Alla anställda inom vård och omsorg ska ha fasta anställningar, säkra resor till och från arbetet samt stora lönelöft. Omedelbar ökning av personaltätheten och sänkning av arbetstiden. Ökad personalkontinuitet för minskad smittspridning.
- Förstatliga läkemedelsbolagen, produktion av skydd och medicinsk utrustning. Vaccintillverkningen måste ställas under demokratisk kontroll och insyn för att nå ett säkert vaccin som fördelas i enlighet med behov.
- Nej till vräkning är. För sänkta hyror i årets förhandlingar. 100 procent i ersättning för VAB, sjukpenning, smittbärrpenning, riskgruppsstöd och även arbetslöshet till följd av corona. Sätt stopp för utförsäkringar ur socialförsäkringarna. Omedelbart stopp för utvisningar – inför permanenta uppehållstillstånd.
- Stora företag och banker ska ägas av samhället. Nej till massarbetslöshet. Inför istället omställning av produktionen till välfärd, klimatåtgärder och förkortad arbetsdag med bibehållen lön.
- Påbörja nu en socialistisk klimatomställning av matproduktionen och skogsindustrin för att få stopp på den produktion som ger upphov till farliga pandemier. För ett demokratiskt socialistiskt samhälle som sätter allas rätt till bra hälsa och välfärd först.

Intensivvårdsavdelningen: Deja vu

Johan Sand, specialistsjuksköterska och medlem Rättvisepartiet Socialisterna
Offensiv 11/11 2020

12 november: Deja vu... Idag öppnade covid-Iva 2.0 i Huddinge. Det var inte en dag för tidigt; den vanliga intensivvårdsavdelningen var nästan fullbelagd med covidpatienter som nu kunde flyttas över.

Precis som i våras ökar antalet svårt sjuka i covid-19 snabbt, även om ökningstakten är lite långsammare nu. Och precis som i våras är det nu 12,5 timmars arbetsdagar som gäller för oss som jobbar på covid-Iva. Men med den skillnaden att det nu är frivilligt – än så länge.

Johan Sand, specialistsjuksköterska och medlem Rättvisepartiet Socialisterna

Det hade givetvis inte varit möjligt att få någon att frivilligt arbeta 12-timmarsdagar utan att sockra erbjudandet med väl tilltagna extraersättningar. Dock skiljer sig extraersättningarna mellan personalkategorierna, så sjuksköterskor får högre extraersättningar än undersköterskor. Det är svårt att förstå, för rimligtvis är det ungefär lika ansträngande för undersköterskor som för sjuksköterskor att arbeta drygt halva dygnet i täta skyddskläder och med en viss smittorisk.

Samtidigt kan noteras att sjukhusen i Stockholm nu åter tvingas börja skjuta upp planerad vård på grund av covid. Så sent som för två och en halv månad sedan ansåg Karolinskas sjukhusledning, ivrigt uppbackad eller kanske beordrad av det politiska styret, att det var en bra idé att gå vidare med gamla planer på att minska personalstyrkan.

Mitt under en pågående pandemi, mellan den första och den andra vågen, passar man alltså på att reducera antalet vårdpersonal.

Resultatet av denna framåtsyftande strategi blev att de allra lojalaste valde att säga upp sig självmant, medan andra mer olydiga anställda fortfarande jobbar kvar.

Det är naturligtvis en öppen fråga hur många covidpatienter som kommer att behöva sjukhusvård de närmaste veckorna. Vi som kanske inte begriper oss på ledningens strategi har oavsett det lärt oss en del om sjukdomen, och för den som behöver intensivvård är faktiskt chansen att överleva större nu än den var i mars månad (www.icuregswe.org).

Proletären

Världens rikaste familjer har blivit ännu rikare under coronakrisen

Artur Szandrowski

Proletären 10/11 2020

Världens 25 rikaste familjer har en samlad förmögenhet på omkring 12.300 miljarder kronor. Och för många av dem har coronakrisen bara fört med sig mer pengar.

Det amerikanska finansmedieföretaget Bloomberg har sammanställt en lista på världens 25 rikaste familjer. Listan består av familjer med "old money", förmögenheter som byggts upp över två eller fler generationer, därför är inte nyrika it-kapitalister som Jeff Bezos, Bill Gates och Mark Zuckerberg med.

Dessa rikemansdynastier har en samlad förmögenhet på omkring 12.300 miljarder kronor.

Överlägset rikast är den amerikanska familjen Walton, som äger affärskedjan Walmart. De har en förmögenhet på 225 miljarder dollar, omkring 1.900 miljarder kronor. Nästan dubbelt så mycket som den svenska statens utgifter för 2020.

På en avlägsen andraplats har vi de amerikanska godismiljardärerna Mars, som även äger Uncle Ben's och stora djurmatsmärken som Pedigree och Whiskas. De förfogar över en förmögenhet på 120 miljarder dollar.

På tredjeplats hittar vi ytterligare en amerikansk familj – olje- och industridynastin Koch. De har en förmögenhet på 109,7 miljarder dollar.

Familjen Koch är en av de mer öppett politiskt aktiva familjerna på listan. De talar sig ofta varma för skattelättnader och avregleringar och bidrar till olika politiska kampanjer som stödjer en sådan agenda.

Enligt Opensecrets.org spenderade de omkring 12 miljoner kronor på olika republikanska kongress- och senatcandidates kampanjer 2020. Men de backade inte Trump i förra veckans presidentval, trots att de gynnades av Trumpadministrationens kraftiga skattesänkning 2017.

De skenande förmögenheterna i USA har skärpt kraven på förmögenhetsskatt i landet. Något som även den nyvalde presidenten, demokraten Joe Biden, tvingats förhålla sig till. Biden har utlovat en skattepolitik som innebär att de allra rikaste får något höjda skatter. Om löftena kan infrias återstår att se – det mesta pekar på att republikanerna behåller makten i senaten, som lätt kan säga ner sådana förslag.

Coronakrisen har inte slagit hårt mot de superrika familjerna. Enligt Bloomberg växte till exempel familjen Waltons förmögenhet med i snitt tre miljoner dollar i timmen det senaste året. De är nu 2,5 miljarder dollar rikare än förra hösten.

Det finns fler exempel. Femman på listan, den indiska industrifamiljen Ambani, ska ha dragit in omkring 20 miljarder dollar sedan april och har nu en förmögenhet på över 81 miljarder. Nummer åtta på listan, finansfamiljen Johnson, ökade sin förmögenhet med 9 miljarder dollar och har nu över 46 miljarder.

Som i världen, som i Sverige

På plats nummer 19 hittar vi Bloomberglistans enda svenska familj – Tetra Laval-släkten Rausing, som numer bor i London. De har en förmögenhet på 32,9 miljarder dollar.

Även om de svenska finansfamiljerna är få på listan, räknas många svenska finanskapitalister till de rikaste i världen och ett fåtal mäktiga familjer har även här ett enormt ekonomiskt inflytande. Sverige är ett av de länder med högst förmögenhetskoncentration i världen.

En rapport som tankesmedjan Katalys gav ut 2018 visar att 70 procent av det svenska börsvärdet kontrolleras av 15 finansfamiljer. Deras företag var värda 4.935 miljarder kronor 2018. Samma år uppgick Sveriges totala BNP till 4.604 miljarder.

På den svenska listans förstaplats har vi släkten Wallenberg, på andraplats familjen Kamprad och på tredjeplats H&M-familjen Persson.

Mardröm i repris för IVA-personal – maratonpass återinförs

Janne Bengtsson

Proletären 18/11 2020

För att klara den andra vågen av coronasmitta, tvingas personalen på Karolinskas intensivvård att jobba pass på 12,5 timmar.

Karolinska universitetssjukhuset i Solna och Huddinge återinför maratonpassen för personalen på intensivvårdsavdelningarna (IVA). Istället för åtta eller max tio timmar, blir passen nu 12,5 timmar långa.

– Det känns som en mardröm som kommer tillbaka på något sätt, säger IVA-sköterskan Katja Fogelberg till SR. Det som känns hemskt är ju att man spelar med sin egen hälsa när man jobbar så här.

Katja Fogelberg vet hur den förlängda arbetstiden känns; hon jobbade maratonpass också under den första smittvågen i början av året.

Samtidigt som de anställda på IVA-avdelningarna tvingas jobba längre pass, fortsätter Karolinska att dra ner på personalen. Det är Region Stockholm som är huvudman för skandalbygget Karolinska, som efter felbyggen och vidlyftiga konsultavtal går med stora underskott.

För att komma tillrätta med dem fortsätter sjukhuset att göra sig av med personal. De varsel om avsked för ett par hundra läkare och undersköterskor som lades tidigare i år har dragits tillbaka, men genom naturliga avgångar har personalen på Karolinska bantats från 15.900 till 15.000 jämnt.

Nu ska den kraftigt reducerade personalen klara inte bara den andra coronavågen utan också den så kallade vårdskulden, all den vård som ställts in på grund av coronakrisen.

Sjukhusledningen ändrar nu personalens scheman: treskift blir tvåskift, och arbetspassen blir tolv timmar eller längre. Kommunal har accepterat de utökade arbetstiderna mot ersättning, medan Vårdförbundet har sagt nej.

För Katja Fogelberg och hennes kollegor väntar en tuff tid nu när antalet coronafall ökar stadigt. En mardröm i repris:

– Jag jobbade fyra nätter då med 12,5 timmar varje natt, och så kanske man fick två dygns vila och sedan gick man på igen. Det är mardrömmen, säger hon.